

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ അഷ്ടമസ്കന്ധേ വിംശോധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ അഷ്ടമസ്കന്ധേ വിംശോധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

ബലിരേവം ഗൃഹപതിഃ കുലാചാർയേണ ഭാഷിതഃ |
തൃഷ്ണീം ഭൂത്വാ ക്ഷണം രാജന്നുവാചാവഹിതോ ഗുരും || 1 ||

ബലിരുവാച

സത്യം ഭഗവതാ പ്രോക്തം ധർമ്മോഽയം ഗൃഹമേധിനാം |
അർഥം കാമം യശോ വൃത്തിം യോ ന ബാധേത കർഹിച്ചിത് || 2 ||

സ ചാഹം വിത്തലോഭേന പ്രത്യാചക്ഷേ കഥം ദ്വിജം |
പ്രതിശ്രുത്യ ദദാമീതി പ്രാഹ്ലാദിഃ കിതവോ യഥാ || 3 ||

ന ഹ്യസത്യാത് പരോഽധർമ ഇതി ഹോവാച ഭൂരിയം |
സർവം സോഽശുമലം മന്യേ ജ്ഞേലീകപരം നരം || 4 ||

നാഹം ബിഭേമി നിരയാന്നാധന്യാദസുഖാർണവാത് |
ന സ്ഥാനച്യവനാൻമൃത്യോർയഥാ വിപ്രപ്രലംഭനാത് || 5 ||

യദ് യദ്ധാസ്യതി ലോകേഽസ്ഥിൻസമ്പരേതം ധനാദികം |
തസ്യ ത്യാഗേ നിമിത്തം കിം വിപ്രസ്തുഷ്യേന്ന തേന ചേത് || 6 ||

ശ്രേയഃ കുർവന്തി ഭൂതാനാം സാധവോ ദുസ്ത്യജാസുഭിഃ |
ദധ്യന്ദ്രിബിപ്രഭൃതയഃ കോ വികൽപോ ധരാദിഷു || 7 ||

യൈരിയം ബുഭുജേ ബ്രഹ്മനൈത്യേന്ദ്രനിവർതിഭിഃ |
തേഷാം കാലോദ്ഗ്രസീൽലോകാന്ന യശോധിഗതം ഭൂവി || 8 ||

സുലഭാ യുധി വിപ്രർഷേ ഹ്യനിവൃത്താസ്തനൂത്യജഃ |
ന തഥാ തീർഥ ആയാതേ ശ്രദ്ധയാ യേ ധനത്യജഃ || 9 ||

മനസ്വിനഃ കാരുണികസ്യ ശോഭനം
യദർഥികാമോപനയേന ദുർഗതിഃ |
കുതഃ പുനർബ്രഹ്മവിദാം ഭവാദുശാം
തതോ വടോരസ്യ ദദാമി വാഛരിതം || 10 ||

യജന്തി യജ്ഞക്രതുഭിര്യമാദ്യതാ
ഭവന്ത ആമ്നായവിധാനകോവിദാഃ |
സ ഏവ വിഷ്ണുർവരഭോദ്യസ്തു വാ പരോ
ദാസ്യാമ്യമുഷ്മൈ ക്ഷിതിമീപ്സിതാം മൂനേ || 11 ||

യദ്യപ്യസാവധർമേണ മാം ബധ്നീയാദനാഗസം |
തഥാപ്യേനം ന ഹിംസിഷ്യേ ഭീതം ബ്രഹ്മതനും രിപും || 12 ||

ഏഷ വാ ഉത്തമശ്ലോകോ ന ജിഹാസതി യദ് യശഃ |
ഹത്യാ മൈനാം ഹരേദ് യുദ്ധേ ശയീത നിഹതോ മയാ || 13 ||

ശ്രീശുക ഉവാച
ഏവമശ്രദ്ധിതം ശിഷ്യമനാദേശകരം ഗുരുഃ |
ശശാപ ദൈവപ്രഹിതഃ സത്യസന്ധം മനസ്വിനം || 14 ||

ദൃഢം പണ്ഡിതമാന്യജ്ഞഃ സ്തബ്ധോദ്യസ്തമദുപേക്ഷയാ |
മച്ഛാസനാതിഗോ യസ്ത്വമചിരാദ് ഭൃശ്യസേ ശ്രിയഃ || 15 ||

ഏവം ശപ്തഃ സ്വഗുരുണാ സത്യാന്ന ചലിതോ മഹാൻ |
വാമനായ ദദാവേനാമർചിത്ത്വാദകപൂർവകം || 16 ||

വിന്ധ്യാവലിസ്തദ്വ്യാഗത്യ പത്നീ ജാലകമാലിനീ |
ആനിന്ദയേ കലശം ഹൈമവനേജന്യപാം ഭൃതം || 17 ||

യജമാനഃ സ്വയം തസ്യ ശ്രീമത്പാദയുഗം മുദാ |
അവനിജ്യാവഹന്മൂർധ്നി തദപോ വിശ്വപാവനീഃ || 18 ||

തദ്വ്യാസുരേന്ദ്രം ദിവി ദേവതാഗണാ
ഗന്ധർവവിദ്യാധരസിദ്ധചാരണാഃ |
തത്കർമ്മ സർവ്വേപി ഗൃണന്ത ആർജവം
പ്രസൂനവർഷൈർവവൃഷ്ടൂർമുദാൻവിതാഃ || 19 ||

നേദൂർമുഹൂർദുന്ദുഭയഃ സഹസ്രശോ
ഗന്ധർവകിമ്പുരുഷകിന്നരാ ജഗുഃ |
മനസ്വിനാനേന കൃതം സുദുഷ്കരം
വിദ്യാനദാദ് യദ് രിപവേ ജഗത്രതയം || 20 ||

തദ് വാമനം രൂപമവർധതാദ്ഭൃതം
ഹരേരനന്തസ്യ ഗുണത്രയാത്മകം |
ഭൂഃ ഖം ദിശോ ദ്യൗർവിവരാഃ പയോധയ -
സ്തിര്യയങ്ന്യദേവാ ഋഷയോ യദാസത || 21 ||

കായേ ബലിസ്തസ്യ മഹാവിഭൂതേഃ
സഹർത്രിഗാചാര്യസദസ്യ ഏതത് |
ദദർശ വിശ്വം ത്രിഗുണം ഗുണാത്മകേ
ഭൂതേന്ദ്രിയാർമാശയജീവയുക്തം || 22 ||

രസാമചഷ്ടാംഘ്രിതലേഽഥ പാദയോ -
ർമഹീം മഹീധ്രാൻപുരുഷസ്യ ജംഘയോഃ |
പതന്ത്രതിണോ ജാനുനി വിശ്വമൂർതേ -
രൂർവോർഗണം മാരുതമിന്ദ്രസേനഃ || 23 ||

സന്ധ്യാം വിഭോർവാസസി ഗുഹ്യ ഐക്ഷത്
 പ്രജാപതീഞ്ജഘനേ ആത്മമുഖ്യാൻ |
 നാഭ്യാം നഭഃ കുക്ഷിഷു സപ്തസിന്ധു -
 നൂരുക്രമസ്യാരസി ചർക്ഷമാലാം || 24 ||

ഹൃദ്യംഗ ധർമം സ്തനയോർമുരാഭേ -
 രൂതം ച സത്യം ച മനസ്യഥേനും |
 ശ്രിയം ച വക്ഷസ്വരവിനഹസ്താം
 കംഠേ ച സാമാനി സമസ്തരേഹാൻ || 25 ||

ഇന്ദ്രപ്രധാനാനമരാൻഭുജേഷു
 തത്കർണയോഃ കകുഭോ ദൃൗശ്വ മുർധ്നി |
 കേശേഷു മേഘാഛരസനം നാസികായാ -
 മക്ഷ്ണോശ്വ സൂർയം വദനേ ച വഹ്നിം || 26 ||

വാൺയാം ച ഛന്ദാംസി രസേ ജലേശം
 ഭൂവോർനിഷേധം ച വിധിം ച പക്ഷ്മസു |
 അഹശ്വ രാത്രിം ച പരസ്യ പുംസോ
 മന്യൂം ലലാട്യേധര ഏവ ലോഭം || 27 ||

സ്പർശേ ച കാമം നൃപ രേതസോഽഭഃ
 പൃഷ്ഠേ ത്രധർമം ക്രമണേഷു യജ്ഞം |
 ഛായാസു മൃത്യും ഹസിതേ ച മായാം
 തനൂരുഹേഷ്വാഷധിജാതയശ്വ || 28 ||

നദീശ്വ നാഡീഷു ശിലാ നഖേഷു
 ബുദ്ധാവജം ദേവഗണാനുഷീംശ്വ |
 പ്രാണേഷു ഗാത്രേ സ്ഥിരജംഗമാനി
 സർവാണി ഭൂതാനി ദദർശ വീരഃ || 29 ||

സർവാത്മനീദം ഭുവനം നിരീക്ഷ്യ
 സർവ്വേസുരാഃ കശ്മലമാപുരംഗ |
 സുദർശനം ചക്രമസഹ്യതേജോ
 ധനുശ്ച ശാർംഗം സ്തനയിതുഘോഷം || 30 ||

പർജന്യഘോഷോ ജലജഃ പാഞ്ചജന്യഃ
 കൗമോദകീ വിഷ്ണുഗദാ തരസ്വിനീ |
 വിദ്യാധരോസിഃ ശതചന്ദ്രയുക്ത -
 സ്തുണോത്തമാവക്ഷയസായകൗ ച || 31 ||

സുനന്ദമുഖ്യാ ഉപതസ്ഥുരീശം
 പാർഷദമുഖ്യാഃ സഹലോകപാലാഃ |
 സ്ഫുരത്കിരീടാംഗദമീനകുണ്ഡല -
 ശ്രീവത്സരത്തോത്തമമേഖലാംബരൈഃ || 32 ||

മധുവ്രതസ്രഗ്വനമാലയാ വൃതോ
 രരാജ രാജൻഭഗവാനുരൂക്രമഃ |
 ക്ഷിതിം പദൈകേന ബലേർവിചക്രമേ
 നഭഃ ശരീരേണ ദിശശ്ച ബാഹുഭിഃ || 33 ||

പദം ദ്വിതീയം ക്രമതസ്ത്രിവിഷ്ടപം
 ന വൈ തൃതീയായ തദീയമൺവപി |
 ഉരുക്രമസ്യാംഘ്രിരുപർയുപർയഥോ
 മഹർജനാഭ്യാം തപസഃ പരം ഗതഃ || 34 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
 അഷ്ടമസ്കന്ധേ വിശ്വരൂപദർശനം നാമ വിംശതിതമോധ്യായഃ ||